

Sokerijuurikkaanviljelijät käyvät selviytymistaistelua

Ellen Huan-Niemi, MTT

EU:n maatalouspolitiikka on muuttumassa siten, että sokerijuurikkaan viljelyn jatkuvuus Suomessa on uhattuna. Komission julkaisema reformiesitys antaa vielä viimevuotistakin tiedonantoa vahvemmat aseet sokerin tuotannon lopettamiseen niillä Euroopan alueilla, joilla komissio haluaa tuotannon päättyvän.

Suomen on kuitenkin vielä mahdollista pitää puolensa reformissa ja säilyttää kotimainen juurikkaan viljely ja sokerin jalostus. Sen onnistumiseksi olisi tärkeää pienentää sokerin hinnan laskutarvetta. EU:n pienet jäsenmaat voivat myös kaataa reformiesityksen liittoutumalla yhdessä sitä vastaan. Pienillä jäsenmailla on EU:n neuvostossa yhteensä niin paljon ääniä, että ne voivat estää komission esityksen hyväksymisen.

Mikäli sokeripolitiikan uudistus kuitenkin toteutuu, viljelijät tarvitsevat selviytymissuunnitelman tulevaisuuttaan varten. On mahdollista, että juurikkaan tuotanto voi reformin jälkeen jatkua Suomessa osittain, mutta muihinkin vaihtoehtoihin on sopeuduttava.

Korvaavia tulonlähteitä etsittävä muualtakin kuin maataloudesta

Vaihtoehtoja juurikkaan viljelystä saatujen tulojen korvaamiseksi on etsittävä myös maataloustuotannon ulkopuolelta. Suomen-kaltaisessa kehittyneessä ja varakkaassa yhteiskunnassa maatalouden rooli kansantaloudessa on pienentynyt. Koska työvoiman tarve maataloudessa on jatkuvasti vähentynyt 1960-luvulta lähtien, työllisyys maaseudulla on koko ajan heikentynyt. EU:n maatalouspolitiikan muuttuessa maatalouden rooli työllisyyden luojana heikkenee entisestään. Maatalouspolitiikan muutos luo myös piilotyöttömyyttä. Jos viljelijät vaihtavat viljelykasvinsa sokerijuurikkaasta viljaan, heidän myyntitulonsa pienenee noin 50 miljoonaa euroa. Tulojen menetyksen korvaamiseksi on löydettävä uusi tulonlähde – joko tilalta tai sen ulkopuolelta.

Etsiessään uusia vaihtoehtoja juurikastuotannon tilalle viljelijä tarvitsee eri instituutioiden, kuten TE-keskusten ja maaseutukeskusten, apua. Myös näiden instituutioiden pitäisi tehdä yhteistyötä maatalouden ulkopuolisten tahojen, kuten

kauppakamarien, kanssa luodakseen viljelijöille uusia ansaitsemismahdollisuuksia. Kun maatalouden merkitys pienenee, työllisyyden parantuminen edellyttää elinvoimaista maaseutua. Vireän maaseudun luomiseksi tarvitaan puolestaan paikallistalouksia, joissa ihmiset asuvat, työskentelevät, käyttävät palveluita ja kuluttavat rahansa. Isossa-Britanniassa on tutkittu asiaa ja todettu, että eläkeläiset ja muualla työssä käyvät eivät pysty pitämään paikallistaloutta vireänä. Siihen tarvitaan paikallisia työpaikkoja, palveluita ja lapsiperheitä.

Osa viljelijöistä voi ehkä jatkaa tuotantoa

Rakennemuutos kohtaa sokerialaa jo ensi kesänä. Juurikkaanviljelijöiden pitäisi reagoida siihen etukäteen. Jokaisen viljelijän tilanne on erilainen, yhtä yhteistä ratkaisua ei ole. On mahdollista, että toinen juurikastehtaista voi jatkaa tuotantoa, ja siinä tapauksessa myös osa viljelijöistä voi jatkaa juurikkaan kasvatusta. Jatkajien kuitenkin täytyy olla entistä tehokkaampia ja laskea tuotantokustannuksiaan. Osa viljelijöistä joutuu joka tapauksessa luopumaan tuotannosta. He tarvitsevat päättäjien tukea voidakseen selvittää rakennemuutoksesta ja löytääkseen uusia vaihtoehtoja entisen elinkeinonsa sijaan.

Komissio julkaisi oman esityksensä sokeripolitiikan uudistuksesta kesäkuussa. Jäsenmaat ovat esittäneet mielipiteensä siitä heinäkuussa. Esitystä puidaan syksyn mittaan Brysselissä lukuisissa kokouksissa, ja lopulliset päätökset uudistuksesta on tarkoitus tehdä ministerineuvostossa marraskuussa. Lopputulosta ei vielä tiedetä, mutta tuleviin muutoksiin on varauduttava jo nyt.

Lisätietoja: ellen.huan-niemi@mtt.fi
puh. (09) 5608 6312

Yrjö Tuunanen / MTT:n arkisto

Mikäli EU:n komission esittämä sokeripolitiikan uudistus toteutuu, sokerijuurikaspelloista saattaa Suomessa tulla katoavaa kansanperinnettä.